

hana. Og tí havi eg einki givið út síðani 1992. Okkurt arbeiði eg fleiri ferðir ígjøgnum, skrivi um aftur og umaftur. Síðani 1979 havi eg arbeitt við einum savni, ið eg ætlaði skuldi verða mitt hövuðsverk, men enn eri eg ikki liðugur við tað.

- Tað er rættiliga nógv og ymiskt, ið kveikir hugin at yrkja. Okkurt eg lesi, siggi, ella onkur mynd innan í mær. Ofta arbeiði eg í tórnium. Tað kann liggja væl fyrri eina viku, men so als ikki vikuna eftir.

Í 1977 fekk Alexandur Kristiansen M. A. Jacobsens bókmentavirðisløn, og í 1983 Barnabókavirðisløn Tórshavnar býráðs. Og tær hava havt stóran týdning fyrri hann sum skald.

- Tað er hugaligt og stuttligt at fáa eitt slíkt herðaklapp. Eg skal ikki kera mína neyð. Eri lærari og yrki í frítíðini, og tað passar mær fint. At yrkja burtur av, hevði eg ikki kunnað. Rithøvundar og skóld, tey, sum føla tað sum eitt kall og leggja alla sína orku í skrivningina, áttu at havt betri umstøður at virka undir.

- Alt ov lítið verður ummælt. Sum heild havi eg verið væl móttikin. Mær dámar væl at fáa kritikk, hann er neyðugur, og eg havi tikið hann til eftirtektar, um eg feli, at hann er rættur. Eg havi onkuntíð fingið rættiliga negativan kritikk. Í sjeiti árunum fekk eg eitt ummæli frá einum av okkara fremstu ummælurum, sum fanst at mínum yrkingum, ið høvdu eitt sosialt meðvit. Kanska var ummælið ein orsök til, at eg helt uppát at skriva slíkar yrkingar. Tá var eg kanska meiri sáur.

Týðingarmeistari

Sénnu árini hevur týðingrarbeiði Alexandur Kristiansens vundið meiri uppá seg, og síðstu trí árini hevur hann flutt ikki færri enn 300 eldri europeiskar yrkingar í føroyskt. Tað besta sum finst av klassiskum skaldskap í Europa. Yrkingar eftir Homer, Shakespeare, Gothe og onnur fornaldarskóld. Heðin M. Klein hevur í einum ummæli sagt, at Alexandur Kristiansen er ein týðingarmeistari.

- Í 90-unum havi eg kastað meg út yvir at týða

skaldskap, serliga klassiskan norðurlendskan og europeiskan skaldskap. Upp ígjøgnum árini havi eg tytt yrkingar av og á, hevði sannað eitt stórt úrval, og helt tað vera eina roynd vert at halda fram. Eg fann út av, at tað lá væl fyrri. Vit hava átt ov lítið av klassiskum bókmentum á føroyskum. Janus Djurhuus, Pól F. og Christian Matras hava tytt nakað. Eg havi so roynt at koma við mínum ikasti, og vit eiga nú eitt fjølbroytt úrval av klassiskum yrkingum á føroyskum.

- Sjálvur fái eg nógv burtur úr at týða, tí eg fái góða venjing í at arbeiða við bundna forminum. Vit hava ikki áður átt sonettir á føroyskum. Eg havi tytt uml. hálvt hundrað sonettir, tær kendastu hjá teim stóru yrkjarum, og í dag eiga vit eitt stórt úrval. At týða sonettir sigst vera tað torførasta.

- Eg vil eins og Janus Djurhuus á sinni prógva, at føroyska málið kann brúkast til nakað so serligt, og at føroyskt er so mikið vakurt og liðiligt, at tað kann brúkast í sonettformi. Janus Djurhuus gjørdi eitt stórt týðarabragd, tá ið hann týddi Illionskvæðið. Tað er helst størsta avrikið í føroysku bókmentasøguni.

- Føroyskt kann brúkast til alt. Tað er ikki á nakran hátt ein forðing fyrri at tosa, skriva ella yrkja. Eg havi livað meg inn í málið við at hava lisið og skrivandi nógv, og eg haldi tað er lætt og flóttandi mál. Kanska skal ein hava tað í beinagrindini. Ikki so nógv lesa yrkingar, og skal ein skriva tungt og ófatligt, sum onkur yrkjarari ger, vera tey upp aftur færri, sum lesa yrkingar. Skilja tey einki, tíma tey ikki at lesa.

- Tað er ymiskt, hvussu týðingrarbeiðið verður lagt til rættis. - Onkuntíð dvølji eg yvir eini yrking ella bók í langa tíð, aðrenn eg seti meg at týða, meðan tað aðrar tíðir kemur meiri spontant. Tá ið eg hevði givið savnið Lógvæstur út í 1996, setti eg meg at týða og sat eina viku út í eitt og týddi einar 25-30 yrkingar.

Týðing er enduryrking

- At týða er fyrri ein stóran part at enduryrkja, og tað er tað, eg geri. Taki

- At týða er fyrri ein stóran part at enduryrkja, og tað er tað, eg geri. Taki eg eitt nú eina yrking hjá Shakespeare og lesi meg inn í hana, endurgevi eg hana á føroyskum. Tí meti eg týðingarnar hjá mær sum mínar egnu yrkingar, sigur Alexandur Kristiansen

eg eitt nú eina yrking hjá Shakespeare og lesi meg inn í hana, endurgevi eg hana á føroyskum. Tí meti eg týðingarnar hjá mær sum mínar egnu yrkingar. Kortini eri eg trúgur ímóti upprunanum, tí eg brúki sama form og innihaldið er tað sama. Eg havi lisið nógv av tí sum er tytt í Norðurlondum, og eg haldi ikki, at mitt stendur aftanfyrri.

- At týða klassiskar yrkingar er ógvuliga krevjandi. Tað tekur langa tíð at fáa alt at sita. Eg leggi meg ikki eftir at fáa týðingarnar inn í ein málbúna, sum speglar tíðina sum var. Alt eg týði er tíðarlest, og tað ber væl til at lesa tær sum yrkingar, ið eru skrivaðar í dag. Hövuðsparturin er kærleiksyrrkingar, og tað letur til, at kærleiki hevur ligið frammalaga í huganum hjá øllum klassiskum skóldum. Nakrar eftir William Blake eru atfinnandi. Hesin er kanska tann torførasti at týða, og tað kemst av, at hann er so ópoetiskur. Av teim gomlu er John Keats tann besti poeturin. Hann fær form og innihald at renna saman í eina hægri

eind.

- Nógvir yrkjarar siga, at bara innihaldið er gott, er yrkingin góð, og at búin og stúlurin hava einki at siga. Men eftir mínum tykki eru formurin og málbúin eins líka týðingarmiklir. Tað eigur at vera musikalitetur, ið streymar ígjøgnum alla yrkingina, frá fyrstu til síðstu reglu.

Bókadeild Føroya Lærarafelags hevur ofta vent sær til Alexandur Kristiansen, tá ið barnabókur, ið bera uppá rím, skulu týðast til føroyskt. Og í vikuni kom ein barnabók út við týðing Alexandurs. Bitsk tøl, ið ber uppá rím, og ein er í væntu, ið eitur Bitskir lítir.

Fleiri hava gjørt log til yrkingar eftir Alexandur Kristiansen. EplaPetur kom út fyrri stuttum við lögum eftir Palla Hansen. Í væntu er Mánadags-Mortan, ið eru barnarímur frá 1990. Jens Mortan Mortensen hevur gjørt log til. Fløga er á veg við barnarímum í savninum GrísaflisaPætur frá 1992 við lögum eftir Knút Olsen.

Ritverk Alexandurs

Nón, yrkingar 1968
Assa, yrkingar 1969
Jomfrú við ongum bróstum, yrkingar 1972
Við fjøll og bláan fjørð, 1972
Málið er mítt óki, yrkingar, 1975
Kannubjölluvísir, barnarímur 1977
Vårt dagliga lív, yrkingar 1979
Barnabros, barnarímur 1983
Útskot, yrkingar 1983
Havnarlív, yrkingar 1984
Kærleiki mín, yrkingar 1984
Mánageitin, barnarímur 1989
Mánadags Mortan, barnarímur 1990
Staksteinar, yrkingar 1990
Odysseus í hjartanum, yrkingar 1991
GrísaflisaPætur, barnarímur 1992
EplaPetur, barnasangir 1998

Týðingar

Tann líti prinsurin, 1980
Eingin er sum Rosali, 1981 (óprentað)
Toffi og Andrea, 1983 (óprentað)
Andrea + 7 cm, Toffi + 6 cm, 1983 (óprentað)
Ulo mín, ulo mín, 1987
Teir trampa, 1989
Hvør eri eg, 1989
Allir mínir dunnuungar, 1991
Ribbaldurin Bibbi, 1992
Ein vættur fór at ferðast, 1992
Ævintýrið um vøttin, 1993
Bembil býr í búkinum, 1993
Bembla kemur heima, 1995
Lógvæstur, 1996
Anadyomena, 1997

Fuglfirðingar heiðra Alexanduri

Í sambandi við, at Alexandur Kristiansen verður fímti ár í dag, verður samkoma í fimleikahøllini í Fuglafjarðar skúla í kvøld kl. 20.00 við sangi, framløgum og kvøðum.

Sígnar á Brúnni, landsstýrismaður í mentamála, ber kvøðu til Alexandur. Fyrsti flokkur í Fuglafjarðar skúla syngur barnasangir av Alexanduri undir leiðslu av

Marthu á Lakjuni. Steinbjørn B. Jacobsen, rithøvundur frá Rithøvundafelag Føroya, heldur roðu um skaldskapin hjá Alexanduri. Marita Óre og Jens Toftegaard lesa yrkingar hjá Alexanduri. Jóhan Heri Jensen, formaður í mentamálanævndini í Fuglafjarðar kommunu, handar Alexanduri heiðursgávu. Gentukór ið yngra undir leiðslu av

Jens Mortan Mortensen, syngur úr Mánadags Mortan - yrkingar eftir Alexandur, sum Jens Mortan hevur sett lag til. Undir leiðslu av Frits Johannesen, syngur Fuglafjarðar sangkór Latblóma vårt hjarta eftir Ludvig Holstein og Jørgen Sørensen. Alexandur hevur tytt. Gentur úr Fuglafjarðar gentukóri undir leiðslu av Eyðuni á Lakjuni syngja

Páskaljód eftir Alexandur og Jógvan á Lakjuni. Fuglafjarðar manskór undir leiðslu av Heðini Kambsdal syngur Nú andar sunnan eftir Inga T. Lárussen og Jónas Hallgrímsson. Alexandur týddi úr íslendskum. At enda syngur fjórði flokkur í Fuglafjarðar skúla sangir, ið Alexandur hevur yrkt, undir leiðslu av Marthu á Lakjuni.